

16 Liv & Sjæl

Når hjertet ikke har noget hjem

Kirsten Steno har som indretningsarkitekt indrettet mere end 2000 boliger og erfaret, at mange får hjemve i deres bolig. Selv har hun indrettet sig med påmindelser om sin tro og fundet en balance, så hendes ægtefælle ikke føler sig fremmedgjort

AF ELSE MARIE NYGAARD
nygaard@k.dk

Hjem er det sted, man hører til, eller som det hedder i Den Danske Ordbog om hjem: En persons bolig som udgør vedkommendes private tilholdssted ofte med tanke på fællesskabet mellem de mennesker, som personen bor sammen med. Men langtfra alle kommer til et hjem, når de åbner døren til deres bolig. Det mener i hvert fald forfatter og boligdesigner Kirsten Steno.

Det er snart 30 år siden, hun blev uddannet til indretningsdesigner. Hun arbejder som boligdesigner, og hun har indrettet over 2000 boliger. De seneste år har hun flyttet fokus i sit virke og arbejder nu med at få folks værdier og normer til at blive afspejlet i hjemmet. For nogle år siden tog hun en coachuddannelse i USA med henblik på at kombinere fagligheden som boligdesigner med coachingteknikker, og i dag kan hun også skrive "house coach" på sit visitkort.

I de år, hvor hun havde travlt med traditionelle indretningsopgaver, blev det klart for hende, at mange kunder, på trods af smukke hjem, sad tilbage med en grundlæggende følelse af hjemve. Nu bløt i en mere harmonisk indrettet bolig.

Hjemve er ifølge Den Danske Ordbog længsel efter at vende hjem, der blandt andet giver sig udtryk ved nedtrykt, utilfredshed med de aktuelle omgivelser og tankevirksomhed koncentreret om hjemmet, hjemstavn eller hjemlandet og de mennesker, man dér er tilknyttet. Og selv om danskerne bor længe i deres boliger, oplever Kirsten Steno, at følelsen af hjemve er udbredt.

"Man mærker hjemve i sit eget hjem, når man nogle dage efter en ferie eller forretningsrejse ikke magter at være i sit hjem og måske får hovedpine eller åndenød. For andre er det den ubehagelige følelse af ikke at kunne falde til ro i sit hjem, fordi det hele føles fremmed."

"I dag vil vi gerne have vores indretning til at afspejle vores værdier. Det har været en klar udvikling efter finanskrisen, men det kan være svært, og mange begynder at undskyldte, hvordan de bor, inden man er inden for døren."

Kirsten Steno taler hjemve om strommeringerne inden for boligmoden de seneste tre årtier fra dengang, hvor mange kvinder dromte om en patinert Jonfru Maria-statue, til den periode i 2000'erne, hvor farverne forsvandt fra indretningen, og alt skulle være enten sort eller hvidt. Selv dreved hun i nogle år en indretningsbutik i Kolding, hvor man kunne købe interiører eller

booke hende. Det var før finanskrisen, og i søks år var der et halvt års ventetid på at få hende ud.

"Jeg er overbevist om, at de mennesker, som ikke kan gå ind i indretningsbutik uden at købe noget, og som hele tiden indretter, nærmest desperat forsøger at flytte ind i deres bolig og opnå en følelse af hjemlighed, men der er noget, de skal arbejde med, før de kan føle sig hjemme med hjerte og sjæl."

I forbindelse med hendes opgaver i private hjem, er det blevet klart for hende, at frygt er som et enormt møbel, som fylder og generer i mange boliger.

"Frygten kan man aflæse i modstanden mod at indrette med farver og i fraværet af blomster. Planter man et rosebush og et udtryk for, at man er flyttet ind og har hjemme, men hvis man kommer til en bolig, hvor der kun står tomme vaser i vinduerne, vil beboerne ofte kunne fortælle mig en historie om frygt. De er frygtstomme og under sig end ikke en buket dahliæer på denne tid af året."

Frygten kan hun også møde som en slags bolig-odt. Hun har rådgivet folk, som ikke kan gå på job, hvis der ikke er siirig orden i bestikskufferne, og andre, som ikke kan være i et rum, hvis der er synlige ledninger.

"Så må jeg jo spørge, hvad de tror, de ledninger repræsenterer i deres liv. Hvad er det, de er så bange for?"

Men er kuren så at smutte ud i nærmeste varehus og købe kulørte puder, så boligen ikke fremstår nærmest faveløs, og bestille en håndværker, som kan fræse ledningerne ind i væggen? Kirsten Steno ryster på hovedet:

"Hvis du er modløs og træt af dit hjem, så skal du bruge tid på at finde ud af, hvad det er for følelser, som ligger til grund. Det er ikke noget, man kan købe sig ud af."

Forholdet til ens bolig kan man tegne som en pyramide, forklarer hun og skisserer den model, hun ikke fremgår nærmest faveløs, og bestille en håndværker, som kan fræse ledningerne ind i væggen? Kirsten Steno ryster på hovedet:

"Hvis du er modløs og træt af dit hjem, så skal du bruge tid på at finde ud af, hvad det er for følelser, som ligger til grund. Det er ikke noget, man kan købe sig ud af."

Kirsten Steno taler hjemve om strommeringerne inden for boligmoden de seneste tre årtier fra dengang, hvor mange kvinder dromte om en patinert Jonfru Maria-statue, til den periode i 2000'erne, hvor farverne forsvandt fra indretningen, og alt skulle være enten sort eller hvidt. Selv dreved hun i nogle år en indretningsbutik i Kolding, hvor man kunne købe interiører eller

Inden man tager fat på

spørgsmål om stuen indretning, opfordrer hun sine klienter til at flytte fokus fra hjemmet til hjerte. Øvelsen tager omkring en halv time, hvor man ser på, hvad der gør en irriteret, ked af det, vred, uheldig og bange. Og bagefter ser man på en positiv kurve, hvor man noterer, hvad der gør en let og hjertet, glad, positivt overrasket, forventningsfuld, dybt taknemmelig og giver fred i sjælen.

"Både de negative og positive følelser kan bruges som en guide. Det handler ikke om at bruge livet på at undgå de negative følelser. Dem kan vi lære af, og vi kan se dem som tapperhedsmedaljer, der måske har gjort os stærkere og klogere."

For Kirsten Steno er indretning langtfra kun et spørgsmål om æstetik, men om at inspirere mennesker til at finde hjem på et dybere plan. For at se, hvad hun mener, inviterer hun på en rundtur i sin sommerbolig: Et sortmalt træhus ved Kelstrup Strand lidt syd for Haderslev nær Lillebælt.

Frå huset er der udsigt til Barsø og det nordlige af Als, men på hvilken måde afspejlet huset hendes værdier? Hun mærker glimt af lykke, når hun sætter blomster i vaser og reder sengen med sengetøjet, som er blevet bløst igennem af havluften. Huset ved skov og vand rummer nogle af de kvaliteter, som grundlæggende gør hende godt: Bolger, skov og en blå tone, som går igen i indretningen.

Hun vender tilbage til øvelsen, hvor man ser på, hvad der giver en negative og positive følelser og forklarer, at det virker som en slags gps for hende. Når hun taler om indretning, taler hun ikke om glæden ved at ryse en pude, men om at arbejde med en eksistentiel hjemve.

Kirsten Steno kender til at være uheldig og bange. For syv år siden fik hun konstateret hukraft. I dag er hun rask, men lever med visheden om, at sygdommen kan vende tilbage.

For å efter hendes sygdomsforløb opdagede lægerne en tumor i sønnens hjerne. I dag er han rask og i gang med en uddannelse.

"Når jeg mærker bekymringen og frygten, rækker jeg ud til Gud. Jeg er vokset op i et hjem med kirkegang, men som voksen fandt jeg troen på Gud, da jeg var nede i et kæmpe livshul."

Da hun og ægtefællen Frank Eisby skulle indrette sig i sommerhuset, skulle de balancere Kirsten Stenos behov for at bo med tegn, som minder om og udtrykker hendes kristne tro, og ægtefælles ubehag ved et hjem fuld af kristne symboler.

"Det er et ubehag, Frank deler med mange i Danmark.

▲ "Man mærker hjemve i eget hjem, når man nogle dage efter en rejse eller ferie ikke magter at være hjemme. Måske får man hovedpine, mens andre har en ubehagelig følelse af ikke at kunne falde til ro i hjemmet," siger Kirsten Steno. - Fotos: Michael Drost-Hansen/Ritzau Scanpix.

▲ Puden i lænestolen er Kirsten Stenos sønnepude. Når hun beder, knæler hun på puden. Puden er også et udtryk for et sølvskæb gennem 20 år med en veninde. Veninden har en tilsvarende pude.

▲ I soveværelset har Kirsten Steno indrettet et lille alter. Hun rejser meget med sit job. Når hun rejser, tager hun det med og stiller det op på hotelværelset, for det minder hende om, hvad der er centralt for hende.

De fleste kan være med til at have en engel, men korts er noget, mange har modstand mod. Selvom jeg gerne står ved min tro, er det også vigtigt for mig, at vores hjem ikke kommer til at virke eksklusivt og eksklusivt.

Med udsigt til Lillebælt står en lænestol.

I stolen ligger en pude, som er Kirsten Stenos sønnepude. Hun hviler sine knæ på puden, når hun beder. Puden repræsenterer også, hvad man kan kalde et sølvskæb. I 20 år har hun delt sit tro med en veninde, og veninden har en pude magen til Kirsten Stenos.

"Det betyder noget for mig,

at når jeg ser puden, bliver jeg mindet om det særlige bånd, vi har til hinanden og det troens fællesskab, som er en kostbar gave. Jeg købte det på en rejse, men på grund af deres brug har de fået en særlig betydning."

Oppe på første sal er der indrettet et soveværelse med udsigt over Lillebælt. Ved vinduet har hun indrettet et lille alter.

"Det er noget meget privat, og jeg ønsker ikke, at alle,

som kommer ind, skal se det, så derfor har jeg det i vores soveværelse."

Her står et billede af sønnen, som blev taget, da han var 20 år og mærket af sygdommen. Han er flankeret af sin mor og mormor.

De tre på billedet har alle haft kræft og overlevet.

En engel repræsenterer et familiemedlem, som i øjeblikket er i behandling for kræft. Kirsten Steno har sat et af sine foretrukne bibelvers op:

"Jeg er vejen, sandheden og

Kirsten Steno

► Født i 1962 i Vejen.

► Uddannet indretningsarkitekt og certificeret Martha Beck Life Coach i 2011.

► Arbejder blandt andet for den internationale kæde BoConcept og driver desuden frivillig rådgivning.

► Har skrevet bøgerne "Hjem med hjerte" og "Come Home to Yourself", som er udgivet til et internationalt marked. I dette efterår udkommer "Hjem - hjerte - sjæl".

► Er gift med direktør Frank Eisby. Familien tæller desuden tre voksne børn.

at når jeg ser puden, bliver jeg mindet om det særlige bånd, vi har til hinanden og det troens fællesskab, som er en kostbar gave. Jeg købte det på en rejse, men på grund af deres brug har de fået en særlig betydning."

Oppe på første sal er der indrettet et soveværelse med udsigt over Lillebælt. Ved vinduet har hun indrettet et lille alter.

"Det er noget meget privat, og jeg ønsker ikke, at alle,

som kommer ind, skal se det, så derfor har jeg det i vores soveværelse."

Her står et billede af sønnen, som blev taget, da han var 20 år og mærket af sygdommen. Han er flankeret af sin mor og mormor.

De tre på billedet har alle haft kræft og overlevet.

En engel repræsenterer et familiemedlem, som i øjeblikket er i behandling for kræft. Kirsten Steno har sat et af sine foretrukne bibelvers op:

"Jeg er vejen, sandheden og

▲ Talen om kristen identitet er ikke andet end proklamationer og tomme ord, mener Kjeld Holm. - Foto: Bo Amstrup.

Selv ser han det som udtryk for, at han "har lagt bånd på mine polemiske tilbøjeligheder, og at jeg

måske også er blevet beredt til at sætte tingene ind i de rette proportionsforhold". Derfor synes han i dag, at

... Nu er livets opgave at bevare livsgnisten

FORTSAT FRA FORSIDEN

Det gør ham glad, "forfængeligheden bliver jo stadig pirret," som han siger og tilføjer, at han er utrolig privilegeret, fordi han gennem livet har mødt så mange spændende mennesker.

At blive forstyrret, vækket og vakt. Det sker heldigvis stadig, bare ikke så ofte mere. Men netop det umiddelbare møde med et menneske, hvor hverken ideologi eller fastlæ-

ste fordomme stiller sig i vejen, kan gøre ham "hel høj", som han formulerer det. Koblet med en taknemmelighed over, at det sker, og at nye venskaber stadig opstår, selv når man er ældre.

"En gang imellem tænker jeg, at jeg er blevet mere åben og deligt døvet med alderen. Derfor er det så skønt, når jeg indimellem oplever at blive tændt. Det sker for eksempel, når jeg læser eller hører en sætning, der sætter nyt lys og

perspektiv i tankningen, og når jeg tilfældigt møder et andet menneske, og en ny relation opstår. Det gode møde, der får afgørende betydning, beror jo næsten altid på en tilfældighed," siger Kjeld Holm, der udover "engagementer" også har "tilfældet" med i sin livslydning. Præcis som sin teologiske ledestjerne, K.E. Løgstrup, der pegede på, "at skaberen er det, som vi gør tilfældet til, ikke det, som påfører os tilfældet".

D

et som Kjeld Holm var biskop, blev han af mange anset som en provokatør og ofte beskyldt for at være mere politisk end præst, når han luftede sine holdninger. Dem er han stadig fyldt med, siger han. Men lysten til at blande sig i debatten er dermod aflaget.

"Når jeg for eksempel hører al den snak om vores kristne værdier, og hvordan politikerne har travlt med at bruge dem til at slå andre i hovedet

med, så bliver jeg stadig oprørt. For talen om kristen identitet er ikke andet end proklamationer og tomme ord. I stedet for at skabe skel, bør man tænke over, at kristendommen først og fremmest handler om at turde holde dom over sig selv. Men hvor jeg for ville have tænkt computeren og skrevet et langt og harskt debatindlæg, så tænker jeg nu, at det jo alligevel ikke ændrer noget. At tiden der kort til så andre i hovedet

med, så bliver jeg stadig oprørt. For talen om kristen identitet er ikke andet end proklamationer og tomme ord. I stedet for at skabe skel, bør man tænke over, at kristendommen først og fremmest handler om at turde holde dom over sig selv. Men hvor jeg for ville have tænkt computeren og skrevet et langt og harskt debatindlæg, så tænker jeg nu, at det jo alligevel ikke ændrer noget. At tiden der kort til så andre i hovedet

der er større ræson i at skrive et efterskrift til et af Løgstrups værker end i at skrive et debatindlæg. "Fordi det kan skabe større eftertænkning end i det lange perspektiv. Men mine børn siger, at det mere handler om, at jeg er blevet mildere med årene. Ellers som det hedder i sangen om septembers, eller efter årets, himmel - at livet nu har givet mig 'modenhedens milde magt'. Måske er der noget om det."